

Відкриваючи нові обличчя кафедри: Юліана Кацемба

– **Юліано Леонідівно, давайте почнемо з традиційних запитань: хто? де? коли?**

– Ок! Майбутній аспірант кафедри теорії та історії світової літератури народилася в Житомирі. Початкова освіта – ЗОШ № 21, середня – ліцей при Житомирському інженерно-технологічному інституті. Після отримання атестату 2,5 роки я оббивала пороги хімічного факультету Вроцлавського політеху, що у Польщі. Цей вуз я так і не закінчила – одного дня вирішила повернутися на Батьківщину. Не повідомивши ані батьків, ані деканат у Вроцлаві, зібрала речі й чкурнула разом із хом'ячком Хомкою у Житомир. Думаю, що після наступної сесії, на яку я просто не з'явилася, мене відрахували.

У Житомирі мене чекало зовнішнє тестування, подача документів і вступ до омріяного вузу. Щось не сходиться? Так, я про це не сказала, але ще в 11 класі я дуже хотіла навчатися в нашому університеті, ходила коридорами центрального корпусу, й думала: так ось які вони, рідні стіни! У нашому університеті отримала почесне «звання» бакалавра та спеціаліста за спеціальністю «Українська мова і література і редагування освітніх видань», а потім і магістра. Хочу сказати усім студентам, а також тим, у кого ще попереду вибір вищого навчального закладу, що кращого університету, ніж ЖДУ ім. І. Франка годі й шукати.

– **Ми всі й у горі, й у радості любимо нашу франківську домівку. Відчуваю, що Ви могли би сказати більше нашим студентам про навчання тут і там. Увага, мікрофон увімкнений!**

– Увага, моє вистраждане звернення до тих, хто постійно ниє через свою важку студентську долю. Нитики, повірте (як би це банально не звучало): пора студентства – одна з найкращих у житті.., правда, в декого – єдина щаслива пора; та до тих, хто відчуває пригнічення, через те, що не вступив до престижнішого, за певними мірками, вузу: своє, рідне – завжди ближче до серця, воно найкраще; чим престижніший вуз, тим він більший, а чим більший вуз – тим самотнішим, безпораднішим відчуває себе в ньому студент, втрачається так необхідне спілкування викладач – студент, та, як на мене, навчання зводиться не до якості, а до кількості. Кажуть, добре там, де нас немає, а я вам скажу: *Ibi bene, ubi patria*¹. Не знаю, як кого, а ностальгія за

¹ Добре там, де Батьківщина.

кордоном розбивала мене вщент.

– **Добре, це були роки навчання. Як змінилося ваше життя після закінчення університету?**

– Після того, як 30 червня 2013 року я отримала в руки так довго очікуваний диплом магістра, ціле літо перебувала в єдності з природою (маю на увазі сільський фітнес і солярій) в філософських роздумах над сенсом життя, моє буденне життя різко змінилося. У вересні я успішно пройшла останній етап співбесіди на найкращу та найелітнішу посаду в нашому університеті – посаду старшого лаборанта кафедри теорії та історії світової літератури, а першим етапом я вважаю написання курсової у проф. В. О. Єршова ще на III курсі. Найголовніше тут те, що я стала членом найбогемнішої кафедри нашого університету! Згодом успішно склала кандидатські іспити й вступила до аспірантури за спеціальністю «Література слов'янських народів» під науковим керівництвом відомого вченого-полоніста. У зв'язку з цим мусила урочисто передати свій елітний пост старшого лаборанта Вам, Олесю Михайлівно.

– **Як ви бачите нашу кафедру з посади старшого лаборанта, аспіранта, асистента?**

– Кафедра – це друга домівка, особливо я з нею зріднилася під час роботи лаборантом, коли відчувала себе господинею 503 аудиторії. Навіть тепер, коли приходжу на кафедру, на автоматі повертаю направо – в лаборантську, а потім вже згадую, що то вже не мої володіння. Ех, Олесю Михайлівно, раніше в мене був свій особистий кабінет, тепер він – Ваш.

Для мене величезна честь вважатися частинкою кафедрального колективу, а також інститутського. Це дивне відчуття, коли починаєш спілкуватися з великими метрами (нашими викладачами) на рівні колег... Все одно всередині відчуваєш себе юною-юною студенткою (куди тобі до них?). На кафедрі для мене такими метрами є доценти Галина Федорівна Бондаренко – чиста поезія, тонка душа, мудрість і краса, ну хто ще так вміє гармонійно поєднати науку й поетичне мистецтво? Галино Федорівно, як Вам це вдається, поділіться секретом?; Галина Іванівна Соболевська – еталон стилю, красномовства, жіночності, а ще дуже вибагливий викладач, пам'ятаю, що за все своє навчання найсумлінніше готувалася до екзамену з античної літератури й епохи Середньовіччя, а найбільшим щастям й несподіванкою було отримати п'ятірку! Галино Іванівно, Ви мене не пам'ятаєте студенткою, а я Вас ніколи не забуду! Наталія Іванівна Астрахан – ніколи не зрозумію спосіб її мислення, він – особливий, метафоричний, екзистенціальний. Наталіє Іванівно, я не пропускала жодної Вашої лекції, а художні твори перечитувала задовго до практичних занять, ще на лекції, щоби встигати за ходом Ваших думок. Не можу не згадати старшого викладача Зою Михайлівну Ржевську. Світла, добра, позитивна, вільна й легка... дуже заздрю тим, кому пощастило бути в неї на парах. Зое Михайлівно, я бачила творчі завдання, які виконували з міфології студенти. Лише надзвичайно талановитий викладач може стимулювати лінійний за своєю природою студентський народ фантазувати.

Ні, ні, не забула! Про завідувача кафедри варто було б говорити спочатку, але найцікавіше залишають на «закуску». Професор Володимир Олегович Єршов – двигун кафедри і не тільки, хочеться

сказати – вічний двигун. В його голові роїться тисяча й одна ідея та мільйон і один спосіб їх втілення. Ці ідеї дуже заразні, ними згодом добровільно починає хворіти вся кафедра. Зазвичай так з'являються нові проекти, так здійснюються різноманітні поїздки, так організовуються заходи різної проблематики, масштабу, рівня. Веселий, з хорошим почуттям гумору, завжди молодий і енергійний – ідеальний шеф! Ви так не вважаєте, Олеся Михайлівно?

– **Я з Вами погоджуюсь на 100 %. А чому ви не говорите про наших метрів, як про науковців?**

– Всі наші викладачі ведуть активну наукову діяльність. Про це свідчать монографії, посібники, наукові публікації, участь у наукових конференціях. Взяти хоча б міжнародні за останні два роки: в Білостоці, Варшаві, Кракові, Любліні, Москві, Луцьку... А я вирішила поділитися своїми суто людськими, дуже особистими враженнями, асоціаціями й емоціями. Про молодих викладачів розповідати не буду, а зроблю посилання на Полілог № 1, № 2, в яких є інтерв'ю з О. В. Коржовською і В. С. Білявською та наступні Полілог № 4, № 5, в яких, маю надію, буде інтерв'ю з А. С. Церковною та О. М. Бондарчук.

– **Давайте подумки вийдемо за стіни університету, роботи. Хто ви, коли відкинути асистентські й аспірантські обов'язки?**

– Я вічна студентка, яка любить прогулюватись містом, відвідувати кінотеатри й театри, а особливо концерти – від класичних до рокових. Щоби не затягувати часу, перерахую імена та композиції, які одразу виринають у пам'яті. Це А. Вівальді «Пори року», цикл «Гармонійне натхнення», концерт для віолончелей; Й. С. Бах «Токата і фуга»; Л. ван Бетховен – п'ята симфонія, соната № 17; Ф. Шопен (ну як же ж без романтиків!) ноктюрни № 21 та № 9, полонез № 3 та експромти; Ф. Мендельсон – кантати, «Пісня венеціанського гондольєра»; Каміль Сен-Санс «Карнавал тварин», «Танець смерті»; П. де Сарасате «Циганські наспіви»; А. Дворжак; Е. Елгар; Д. Д. Шостакович; А. Шнітке і багато інших. Сучасні: Арво Пярт, Ганс Ціммер, Мирослав Скорик. Коротко гурти: «Rhapsody of Fire», «One Republic», «Led Zeppelin», «Stratovarius», «Apocalyptica», «Metallica», «Scorpions», «Мельница», українські «Океан Ельзи», «Скрябін», «Illusions», «Pinta Morphina», «AtmAsfera»...

– **Стоп, стоп, запишіть, будь ласка...**

– Щось я дійсно дуже захопилася. Продовжу цей список якимось за філіжанкою кави. Окрім цього люблю подорожі, пізнавати нові міста. Особливе місце в моєму серці належить Львову та Вроцлаву.

– **О, чудово! Юліано Леонідівно, підведемо перші підсумки дорослого життя. Які медалі Ви вистраждали, працюючи на кафедрі???**

– За півтора роки праці моєю гордістю є участь у чотирьох міжнародних конференціях – в Луцьку, Кракові, Варшаві та Любліні. Результатом поїздки у Варшаву, наприклад, стало членство в літературно-науковому товаристві ім. А. Міцкевича. Також мені випала честь продовжувати започаткований зав. кафедри проект «7 чудес світу – 7 музеїв Житомирщини». На нашій карті екскурсійних grand-tour вже чотири прапорці: музей Дж. Конрада в с. Терехове з іменем О. В. Коржовської як полководця, літературний музей в Житомирі – К. О. Мельник та мої

рідні, незабутні, штурмом взяті музей О. де Бальзака у Верхівні та музей-кімната Рильських в Романівці. Новим, цікавим проектом була розробка макетів та формування альбому афіш кафедри, творчим проривом наших «кафедралів» стала фото-хроніка кафедри.

Та найбільшим досягненням є початок роботи над дисертацією, тема якої звучить так: «Мемуаристика Г. Жевуського: проблематика, поетика, наративні стратегії!» Для тих, хто взагалі не знає, хто такий Генріх Жевуський, в мене є дуже просте пояснення: це рідний брат Евеліни Ганської, яка підкорила серце Оноре де Бальзака та Кароліни Собанської – симпатії і музи Адама Міцкевича й Олександра Пушкіна. Так само, як і його сестри, він був яскравою, унікальною особистістю, його постать не вміщалася в рамки своєї епохи, а тому жодним чином не заслуговує на забуття.

– **Чи є у вас хобі, чим ви займаєтесь у вільну хвилинку?**

– Є у мене одне таке хобі, точніше хвороба – в'язання. А хвороба, тому що поглинає мене всю й викликає маніакальне бажання швидше втілити свою ідею в життя, завершити роботу й подивитися, що з того вийшло, а тому можу в'язати цілу ніч до ранку, забуваючи про все на світі, хіба що дихати не забуваю...

– **Це було б дуже екстремально не дихати декілька годин. Згадайте, яким був ваш найекстремальніший вчинок?**

– Хм... мабуть, це була... контрабанда. В мене серце завмирало зі страху, коли я проходила митний контроль, їдучи з Польщі в Україну, зі сумкою на плечі, в якій провозила «нелегалку» – мого хом'ячка Хомку. На кордоні все пройшло вдало, маленьку біженку Хомку ніхто не помітив і ми щасливо дісталися додому. Мою польку я познайомила з українським парубком-хом'ячком, і вони жили щасливим хом'ячим життям.

– **І на останок, словесний пінг-понг – питання-відповідь. Подія, яку Ви чекаєте з нетерпінням?** – Наукове стажування у Варшаві у відділі інтердисциплінарних досліджень «Artes Liberales».

– **Три складових рецепту щастя від Кацемби?** – Любов в усіх її значеннях, «сродна праця» та сильний внутрішній двигун.

– **Що Ви найбільше цінуєте в людях?** – Щирість, сила духу, тобто воля та творче мислення.

– **Я мрію про... Раз? Два? Три?** – Про розквіт України, справедливість в усьому світі, а для себе – творчу майстерню з шикарною бібліотекою...

– **Які Ваші дитячі мрії вже збулися?** – Мокла під дощем і мене за це не сварили батьки. Самостійно подорожувала. Зустріла свого лицаря ☺

– **Афоризм, сентенція?** – «Люби і роби, що хочеш», св. Августин.

*Інтерв'ю підготувала
Олеся БОНДАРЧУК*

